

vonnis

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 340965 / HA ZA 09-2118

Vonnis van 14 maart 2012

in de zaak van

de Stichting

Stichting de Thuis kopie,

gevestigd te Amsterdam,

eiseres in conventie,

verweerster in reconventie,

advocaat mr. J.P. Heering te Den Haag,

tegen

1. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid

Dexxon Data Media and Storage B.V.,

gevestigd te Alphen aan den Rijn,

2. **A,**

wonende te Bodegraven,

3. **B,**

wonende te Bodegraven,

4. **C,**

wonende te Helmond,

gedaagden in conventie,

eisers in reconventie,

procedure geroyeerd ter rolle van 5 januari 2011,

5. **D,**

wonende te Schoonhoven,

6. **E,**

wonende te Rotterdam,

gedaagden in conventie,

niet verschenen,

7. de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid:

Transportbedrijf en Pallethandel Leo van Rijswijk B.V.,

gevestigd te Bodegraven,

8. **F,**

wonende te Bodegraven,

gedaagden in conventie,

eisers in reconventie,

advocaat mr. B.E. van der Molen te Woerden.

Stichting de Thuiskopie zal hierna worden aangeduid als Thuiskopie. Gedaagden 1 tot en met 4 tezamen zullen hierna Dexion worden genoemd, gedaagden 7 en 8 tezamen worden Van Rijswijk genoemd. Gedaagden afzonderlijk zullen worden genoemd Dexion BV, A, B, C, D, E, F, Van Rijswijk BV en F. Aan de zijde van Thuiskopie is de zaak behandeld door mrs. D. Griffiths en J.D. Holthuis, advocaten te Amsterdam, aan de zijde van Van Rijswijk is de zaak behandeld door hun advocaat voornoemd.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding;
- de akte overlegging producties 1 tot en met 43;
- de conclusie van antwoord tevens houdende eis in reconventie van Dexion, met producties 1 tot en met 7;
- de conclusie van antwoord in conventie en eis in reconventie van Van Rijswijk;
- de conclusie van repliek in conventie, tevens houdende conclusie van antwoord in reconventie, tevens houdende akte vermindering van eis, met producties 44 tot en met 65;
- de conclusie van dupliek in conventie en van repliek in reconventie;
- de conclusie van dupliek in reconventie.

1.2. Ten slotte is vonnis bepaald.

2. De feiten

2.1. Thuiskopie is, op de voet van artikel 16d lid 1 Auteurswet, aangewezen als rechtspersoon belast met de inning en verdeling van de vergoeding die de fabrikant of importeur van blanco informatiedragers, op grond van artikel 16c lid 2 Auteurswet, verschuldigd is aan de maker van een werk of diens rechtverkrijgenden, voor de reproductie, met inachtneming van artikel 16c lid 1 Auteurswet, van dat werk of een gedeelte daarvan voor eigen oefening, studie of gebruik op een informatiedrager. Deze vergoeding zal hierna “de thuiskopievergoeding” worden genoemd. Ingevolge artikel 10 onder e van de Wet op de Naburige Rechten zijn de artikelen uit de Auteurswet met betrekking tot de thuiskopievergoeding van overeenkomstige toepassing.

2.2. De verplichting tot betaling van de thuiskopievergoeding aan Thuiskopie ontstaat ten aanzien van de fabrikant van blanco informatiedragers op het moment dat deze in het verkeer kunnen worden gebracht en ten aanzien van de importeur op het moment dat deze worden ingevoerd (artikel 16c lid 3 Auteurswet).

2.3. Ingevolge artikel 16f Auteurswet is degene die verplicht is tot betaling van de thuiskopievergoeding, gehouden om onverwijld of binnen een met Thuiskopie overeengekomen periode opgave te doen aan Thuiskopie van het aantal door hem geïmporteerde of vervaardigde blanco informatiedragers en inzage te geven in die bescheiden waarvan kennisneming noodzakelijk is voor de vaststelling van de verschuldigdheid en de hoogte van de thuiskopievergoeding.

2.4. Ingevolge artikel 35c Auteurswet is het opzettelijk nalaten opgave te doen dan wel het in een dergelijke opgave opzettelijk doen van onjuiste of onvolledige mededelingen strafbaar als overtreding. Verder maakt degene die opzettelijk onjuiste opgave doet van het aantal door hem gefabriceerde en/of geïmporteerde blanco dragers of opzettelijk nalaat opgave te doen zich schuldig aan het misdrijf van valsheid in geschrifte (artikel 225 Wetboek van Strafrecht) respectievelijk het misdrijf dat strafbaar is gesteld in artikel 227b Wetboek van Strafrecht (nalaten gegevens te verstrekken).

2.5. Ingevolge artikel 16ga Auteurswet is de verkoper van informatiedragers gehouden om op aanvraag van Thuiskopie inzage te geven in die bescheiden waarvan kennisneming noodzakelijk is om vast te kunnen stellen of betaling van de thuiskopievergoeding door de fabrikant of importeur heeft plaatsgevonden. Het tweede lid van artikel 16ga Auteurswet bepaalt dat indien de verkoper niet kan aantonen dat de vergoeding betaald is, de verkoper zelf verplicht is tot betaling daarvan, tenzij uit de ter inzage gegeven bescheiden blijkt wie de fabrikant of importeur is.

2.6. De Stichting Onderhandelingen Thuiskopievergoeding (SONT) is, op de voet van het bepaalde in artikel 16e Auteurswet, belast met het vaststellen van de hoogte van de thuiskopievergoeding. Sinds 1 februari 2005 gelden onder meer de volgende tarieven:

- DATA-CD-R/RW: €0,14 per disc;
- DVD-R/RW : €0,60 per 4,7 Gigabite (GB);
- DVD+R/RW : €0,40 per 4,7 GB.

Voor blanco DVD's van het type –R/RW respectievelijk +R/RW met een kleinere/grotere opslagcapaciteit dan 4,7 GB geldt een proportionele vergoeding.

2.7. Thuiskopie heeft, in nauwe samenspraak met de brancheorganisatie van fabrikanten en importeurs van blanco informatiedragers (STOBI), waarbij Dexxon BV ook is aangesloten, een aantal contractuele regelingen ontwikkeld om de praktische uitvoerbaarheid van de thuiskopieregeling te verbeteren, waaronder het zogenaamde A-contract en de Vrijstellingsverklaring.

2.8. Het A-contract wordt gesloten met een importeur of fabrikant en heeft voor de handelaar als voordeel dat deze, in afwijking van artikel 16c lid 3 Auteurswet, met opgave aan Thuiskopie mag wachten totdat de blanco informatiedragers daadwerkelijk zijn uitgeleverd, terwijl hij deze opgave bovendien kan uitstellen totdat de maand waarin de uitlevering heeft plaatsgevonden is verstreken. Daartegenover staat dat de A-contractant jegens Thuiskopie verplicht is om een behoorlijke administratie bij te houden en controles van Thuiskopie toe te staan.

2.9. Voor de Vrijstellingsverklaring komen in aanmerking A-contractanten die meer dan 250.000 blanco dragers per jaar exporteren. Ingevolge artikel 16c lid 4 Auteurswet vervalt de vergoedingsplicht als de betalingsplichtige een drager uitvoert. De Vrijstellingsverklaring heeft voor de handelaar het voordeel dat deze de voor export bestemde blanco dragers heffingsvrij (dus zonder dat de thuiskopievergoeding een onderdeel van de prijs is) kan inkopen van Nederlandse leveranciers (in plaats van de thuiskopievergoeding eerst, als onderdeel van de prijs, aan de verkoper te moeten betalen, en deze vervolgens, op het moment van uitvoer, van Thuiskopie te moeten terugvragen).

2.10. Dexion BV is een onderneming, die zich bezighoudt met de handel in- en de distributie van computersupplies, hard- en software en blanco informatiedragers. Dexion BV heeft in 1999 een A-contract met ThuisKopie gesloten. Dexion heeft in juli 2000 tevens een Vrijstellingsverklaring van ThuisKopie ontvangen. A is enig statutair bestuurder van Dexion BV. B en C zijn werknemers van Dexion BV. B is logistiek manager van Dexion BV. C is verkoopmedewerker, hoofdzakelijk op het gebied van verkoop via internet en zogenoemde retailverkoop.

2.11. Van Rijswijk BV is een vervoersbedrijf. Van Rijswijk BV vervoert voor Dexion BV blanco informatiedragers. F is statutair bestuurder van Van Rijswijk BV.

3. Het geschil

in conventie

3.1. ThuisKopie vordert, uitvoerbaar bij voorraad, gedaagden hoofdelijk te veroordelen aan ThuisKopie een bedrag van €25.508.090,80 althans een in goede justitie te bepalen bedrag, te betalen, te vermeerderen met de wettelijke rente vanaf de dag van dagvaarding tot de dag van algehele voldoening, en voorts gedaagden hoofdelijk te veroordelen tot betaling aan ThuisKopie van de door haar gemaakte redelijke en evenredige gerechtskosten en andere kosten, waaronder begrepen de kosten van deze procedure en de kosten van gelegde beslagen.

3.2. Bij akte vermindering eis heeft ThuisKopie haar vordering verminderd tot €10.000.000. Zij vordert de vergoeding van de proceskosten niet langer op grondslag van artikel 1019h Rv.

3.3. Dexion en Van Rijswijk voeren verweer.

3.4. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

in reconventie

3.5. Van Rijswijk vordert, uitvoerbaar bij voorraad, veroordeling van ThuisKopie tot onmiddellijke opheffing van de nog niet door het verstrekken van de bankgarantie opgeheven beslagen en tot onmiddellijk teruggave van de bankgarantie, een en ander met veroordeling van ThuisKopie tot vergoeding van de door Van Rijswijk ten gevolge van de beslagen en het doen stellen van de bankgarantie geleden en nog te lijden schade, op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet, en voorts ThuisKopie te veroordelen in de daadwerkelijke kosten van gerechtelijke en buitengerechtelijke rechtsbijstand ter hoogte van een nader op te geven bedrag.

3.5. ThuisKopie voert verweer.

3.6. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling

Ten aanzien van Van Rijswijk (gedaagden 7 en 8)

in conventie en in reconventie

4.1. Thuiskopie legt aan haar vorderingen ten grondslag, wat betreft Dexxon BV de thuiskopieregeling (artikel 16c Auteurswet) waaronder begrepen het A-contract tussen Thuiskopie en Dexxon BV en wat betreft de gedaagden sub 2, 3 en 4 de thuiskopieregeling en/of onrechtmatige daad. Wat betreft de overige gedaagden, waaronder Van Rijswijk, heeft zij onrechtmatige daad aan haar vordering ten grondslag gelegd, waarvoor zij gedaagden op grond van artikel 6:166 BW (groepsaansprakelijkheid) hoofdelijk aansprakelijk houdt.

4.2. Thuiskopie heeft hiertoe – samengevat – navolgende feitelijkheden gesteld:

4.2.1. Gedaagden hebben gezamenlijk op grote schaal fraude gepleegd met handel in blanco informatiedragers. De door gedaagden gepleegde fraude komt - kort gezegd - op het volgende neer.

4.2.2. Dexxon heeft in de periode 2005-2007 “op papier” op grote schaal blanco informatiedragers geëxporteerd naar lege Belgische vennootschappen met als doel ontduiking van afdracht aan Thuiskopie van thuiskopievergoeding. Deze Belgische vennootschappen, te weten de vennootschappen: All Stars International B.V.B.A. (hierna: “All Stars”), Investrium NV (hierna: “Investrium”), M. Dellaert B.V.B.A. (hierna: “M. Dellaert”), Kilimanjaro B.V.B.A. (hierna: “Kilimanjaro”) en Onder den Toren B.V.B.A. (hierna: “Onder den Toren”), hebben als zogenaamde “ploffers” gefungeerd. Dat wil zeggen dat zij geen eigen ondernemingsactiviteiten hebben ontplooid, maar slechts zijn opgericht en/of gebruikt ten behoeve van frauduleuze doeleinden, waaronder het ontduiken van belastingen en thuiskopievergoeding. Dexxon is op grond van het A-contract en de Vrijstellingsverklaring vrijgesteld van betaling van de thuiskopievergoeding indien zij ingekochte dragers weer exporteert. Door exporten van blanco informatiedragers naar de ploffers voor te wenden heeft Dexxon betaling van thuiskopievergoeding ontdoken. Kenmerk van het gebruik van de ploffers is voorts dat zij — om niet te zeer in het oog te springen — steeds maar korte tijd hebben bestaan (veelal niet langer dan één jaar). Nadat de vennootschappen niet meer werden gebruikt, hebben de bestuurders van de ploffers, de “katvangers”, de vennootschap laten failleren (“ploffen”). De rol van katvanger is veelal vervuld door gedaagde sub 5 (D).

4.2.3. De op papier naar de ploffers geëxporteerde dragers zijn in werkelijkheid, zonder afdracht van thuiskopievergoeding, afgeleverd bij een vaste groep in Nederland gevestigde handelaren in blanco informatiedragers van Afghaanse afkomst. Deze handelaren, te weten: de heren H. Alizadah (hierna: “Alizadah”), Y. Qasemi (hierna: “Qasemi”), K. Noorzad (hierna: “Noorzad”), D. Forad (hierna: “Forad”), F. Mehrzad (hierna: “Mehrzad”) en M.R. Panal (hierna: “Panal”), hierna gezamenlijk te noemen: “de Vaste Groep Handelaren”, zijn veelal actief op de zwarte markt in Beverwijk, de “Beverwijkse Bazaar”, via welke markt zij de dragers dan ook onder meer hebben doorverkocht. Ter adstructie van de “papieren” export aan de ploffers hebben gedaagden een zogenaamd “papertrail” opgezet, in de vorm van door Dexxon en Van Rijswijk B.V. opgemaakte valse facturen, vervoersdocumenten en andere bescheiden. Deze documenten zijn door gedaagden op naam van de Belgi-

---

sche ploffers gezet, terwijl de dragers dus feitelijk door de Vaste Groep Handelaren zijn afgenomen, tegen zeer lage prijzen. Een aantal van deze handelaren was overigens al bij ThuisKopie bekend, voordat zij op de hoogte raakte van het fraudenetwerk rondom DEXXON. Tijdens controles door ThuisKopie op de Beverwijkse Bazaar was al geconstateerd dat zij blanco informatiedragers verkochten waarvan de prijs beneden de verschuldigde thuisKopievergoeding lag, zodat duidelijk was dat de thuisKopievergoeding niet bij de prijs van de door hen verkochte dragers was inbegrepen. ThuisKopie heeft in voorkomende gevallen geprobeerd bij deze handelaren de thuisKopievergoeding te incasseren (op grond van artikel 16ga Auteurswet). Tevergeefs; zij bieden weinig of geen verhaal.

4.2.4. Gedaagde sub E (hierna: "E") staat aan het hoofd van de criminele organisatie rondom DEXXON. Hij heeft de criminele organisatie rondom DEXXON concreet vormgegeven. Hij heeft vraag (bij de Vaste Groep Handelaren om tegen lage tarieven in te kopen) en aanbod (bij DEXXON om tegen lage tarieven te leveren, zonder afdracht van thuisKopievergoeding) bij elkaar gebracht. Daarnaast onderhield hij enerzijds het contact met de Vaste Groep Handelaren en benaderde anderzijds de katvangers om het systeem met de ploffers op te kunnen zetten en in stand te houden. 16. Als gevolg van bovenbeschreven fraude is ThuisKopie een bedrag van ruim €25.000.000,- aan thuisKopievergoeding misgelopen, van welk bedrag zij in deze procedure betaling vordert.

4.2.5. Onlangs heeft ThuisKopie de beschikking gekregen over een dossier van FIOD /ECD naar aanleiding van het strafrechtelijke onderzoek naar gedaagden in verband met bovenbeschreven fraude. Zij worden onder meer verdacht van valsheid in geschrifte (artikel 225 Wetboek van Strafrecht), deelname aan een criminele organisatie (artikel 140 Wetboek van Strafrecht), het doen van onjuiste belastingaangiften (artikel 69 Algemene Wet Inzake Rijksbelastingen) en het doen van onjuiste opgave aan ThuisKopie (artikel 35c Aw). Hieronder volgt een citaat uit dit strafdossier, waarin de kern van de aan gedaagden gemaakte strafrechtelijke verwijten wordt samengevat:

"Uit het strafrechtelijke onderzoek naar de criminele organisatie onder leiding van de verdachten R.J. E en J.R. E, is het volgende fraudepatroon naar voren gekomen. De verdachten R.J. E en J.R. E, die in contact staan met medeverdachten J.C. E en L.G. Brouwer, houden zich onder meer bezig met het zoeken en aankopen van in België gevestigde rechtspersonen. Nadat de rechtspersoon is aangekocht wordt een zogenaamde katvanger als zaakvoerder aangesteld. Deze katvangers worden door R.J. E betaald voor het op hun naam nemen van de rechtspersoon. Deze katvangers verrichten zelf geen economische activiteiten met deze rechtspersonen. R.J. E en J.R. E regelen alle formaliteiten voor het op naam nemen van de rechtspersonen bij de notaris. Aan de andere kant geven R.J. E en J.R. E gelegenheid aan derden, zijnde de medeverdachten K. Nourzad (V20) D. Forad (V28), H. Alizadah (V62), M.R. Panei (V67), om frauduleuze activiteiten te verrichten middels deze rechtspersonen op naam van de katvangers. De frauduleuze activiteiten bestaan uit de zwarte handel in blanco cd's en blanco dvd's. In ruil voor het leveren van de facilitaire diensten ontvangt de organisatie een geldelijke vergoeding, vermoedelijk per maand of per transactie. Zodra er moeilijkheden ontstaan, zoals het niet meer geldig zijn van een BTW-identificatienummer, wordt door de organisatie een andere katvanger of andere rechtspersoon geregeld, en worden de niet meer te gebruiken rechtspersonen "opgeruimd" De snelheid waarmee de overgang van het ene naar

---

het andere bedrijf wordt gerealiseerd en de vrijwel directe voortzetting van de fraude maakt duidelijk hoe goed georganiseerd en lucratief deze handelwijze is.

Verdachte Dexion is bereid de cd's en dvd's zonder omzetbelasting en heffingen te leveren aan de Afghaanse medeverdachten. Om dit mogelijk te maken factureert Dexion de aan de Afghanen verkochte goederen op naam van de door Jan E ter beschikking gestelde Belgische ondernemingen, de bedrijven All Stars International BVBA, Investrium NV, M. Dellaert BVBA, Kilimanjaro BVBA en Onder den Toren BVBA. Om dit administratief af te dekken geeft Dirk-Jan Schouten van Dexion aan Jan E door welke papieren hij nodig heeft en geeft Dirk-Jan Schouten instructies aan Jan E met betrekking tot het bestellen en betalen.

Voor het vervoer van de door Dexion aan de Afghanen geleverde goederen heeft Dexion Transportbedrijf en Pallethandel Van Rijswijk B.V., hierna Van Rijswijk, ingehuurd. Het transportbedrijf werkt mee en zorgt ervoor dat de voor het vervoer opgemaakte vervoersbewijzen (CMR's) worden afgetekend en dat er twee exemplaren terugkomen bij Dexion ten behoeve van de administratie van Dexion.

Op verzoek worden delen van zendingen in Nederland gelost en niet zoals de CMR's suggereren in België. Op verzoek van Mark Rijnbeek, logistiek manager van Dexion, vermeldt Van Rijswijk op haar facturen de Nederlandse losplaatsen niet. Daar waar nodig worden de kilometerstanden op de, met ingang van 2007 door de chauffeurs bijgehouden, ritverslagen zo aangepast dat het er op lijkt dat de goederen daadwerkelijk in België zijn gelost in plaats van in Nederland.

De Afghaanse medeverdachten verkopen de goederen vervolgens 'zwart' op onder andere de Bazaar (beter bekend als de zwarte markt) in Beverwijk en/of andere markten in Nederland en België."

- 4.2.6. Thuiskopie verwijst voorts naar een drietal Overzicht Processen-Verbaal (OPV), te weten OPV 7 ten aanzien van de rol van Dexion en haar medewerkers bij de gepleegde fraude, OPV 7-A betreffende de berekening van de misgelopen thuiskopievergoeding en OPV 18 ten aanzien van de criminele organisatie waartoe ge-daagden volgens Thuiskopie behoren.
- 4.2.7. Uit deze OPV's blijkt volgens Thuiskopie dat ook Van Rijswijk BV onrechtmatig heeft gehandeld ten opzichte van Thuiskopie. Omdat Dexion het op papier wilde doen voorkomen dat de door Van Rijswijk BV vervoerde blanco informatiedragers werden geëxporteerd, hebben Van Rijswijk BV en Dexion afgesproken dat Van Rijswijk BV geen Nederlandse losplaatsen op haar (gespecificeerde) facturen aan Dexion zou vermelden. In ruil voor deze op verzoek van Dexion door Van Rijswijk BV gepleegde fraude mocht Van Rijswijk BV de prijs van een rit naar België bij Dexion in rekening brengen, ook indien – ondanks vermelding van een adres in België op de vrachtbrief – in Nederland gelost werd. Van Rijswijk BV heeft de vrachtbrieven daartoe laten aftekenen door andere partijen dan die als geadresseerde op de vrachtbrief stonden vermeld. Om de als gevolg hiervan ontstane plooiën in de administratie van Van Rijswijk BV recht te trekken, heeft Van Rijswijk BV haar werknemers vervolgens valse ritverslagen laten opmaken. Van Rijswijk BV heeft dus – voor eigen gewin – meegewerkt aan de fraude rondom Dexion en in dat verband zelf strafbare feiten (onder meer valsheid in geschrifte) gepleegd. Van Rijswijk BV heeft een sleutelrol in het fraudenetwerk gespeeld. Zonder haar medewerking hadden de "papieren" exporten naar België niet kunnen plaatsvinden. Een voor ontvangst van de goederen afgetekend exemplaar van de vrachtbrief vormde immers een essentieel onderdeel van het 'papertrail' van Dexion. Door

---

valse facturen op te maken heeft Van Rijswijk BV ervoor gezorgd dat er geen van dat papertrail afwijkende documenten in de administratie van Dexxon terecht kwamen. Door het plegen van deze strafbare feiten met het oogmerk Thuiskopie te benadelen, heeft Van Rijswijk BV volgens Thuiskopie onrechtmatig jegens haar gehandeld en is zij dan ook eveneens hoofdelijk aansprakelijk voor de door haar geleden schade.

- 4.2.8. In verband met de illegale activiteiten van Van Rijswijk BV treft ook F, als bestuurder van Van Rijswijk BV, volgens Thuiskopie een ernstig en persoonlijk verwijt. Hij is volledig op de hoogte geweest van de door Van Rijswijk BV gepleegde fraude, die een cruciaal onderdeel van de totale fraude heeft gevormd. Hij heeft bewerkstelligd en toegelaten dat de fraude binnen Van Rijswijk BV plaatsvond en daarmee Thuiskopie schade berokkend. Hij heeft feitelijk leiding gegeven aan de in verband met de fraude door Van Rijswijk BV gepleegde strafbare feiten, waardoor hij zelf strafbaar heeft gehandeld op grond van artikel 51 lid 2 sub 2 Wetboek van Strafrecht. F is volgens Thuiskopie daarom hoofdelijk aansprakelijk voor de als gevolg van de fraude door Thuiskopie geleden schade.
- 4.2.9. Voor de omvang van de schade verwijst Thuiskopie naar de in het OPV 7-A opgenomen berekeningen welke zijn gemaakt door FIOD/ECD. De uitkomst van die berekeningen correspondeert met thuiskopievergoeding over de dragers, die “op papier” zijn geëxporteerd aan de Belgische ploffers maar “zwart” geleverd zijn aan in Nederland gevestigde handelaren. De FIOD/ECD heeft hiertoe alle op blanco informatiedragers betrekking hebbende facturen gericht aan de lege Belgische vennootschappen in een Excel-bestand opgenomen (door middel van raadpleging van de digitale administratie van Dexxon). Hieruit blijkt volgens Thuiskopie dat het om ruim tachtig miljoen op papier geëxporteerde dragers gaat. Op deze dragers heeft de FIOD/ECD vervolgens per drager het desbetreffende tarief van de thuiskopievergoeding toegepast. Deze berekening resulteert volgens Thuiskopie in een bedrag van € 25.508.090,80 aan misgelopen thuiskopievergoeding, welk bedrag door Thuiskopie in deze procedure (aanvankelijk) is gevorderd.
- 4.2.10. Nadat Dexxon en Van Rijswijk de geschilderde gang van zaken en met name het bestaan van schade en de omvang daarvan hebben betwist, is door Thuiskopie de vordering bijgesteld tot het bedrag van €10.000.000. Thuiskopie heeft daarop wat betreft Van Rijswijk gesteld dat het in deze zaak gaat om een groot aantal dragers dat op de Nederlandse markt is gekomen, en waarvoor de door Thuiskopie vertegenwoordigde rechthebbenden geen billijke vergoeding hebben ontvangen. Van Rijswijk is volgens Thuiskopie verplicht deze schade, in de vorm van misgelopen thuiskopievergoeding, te vergoeden.

4.3. Thuiskopie heeft de rechtbank niet geïnformeerd omtrent de afloop van het ingestelde (fiscaal)strafrechtelijke onderzoek. De rechtbank gaat er daarom van uit dat de zaak niet is voorgelegd aan de strafrechter en dat er daarom ook geen feitenvaststelling door de strafrechter heeft plaatsgevonden waar de burgerlijke rechter zich naar dient te richten. De rechtbank merkt op de bewijskracht van een strafvonnis ingevolge artikel 161 Rv bovendien beperkt is tot de bewezen verklaarde feiten. De strafrechtelijk kwalificatie van de feiten regardeert de burgerlijke rechter niet.

4.4. Thuiskopie beperkt haar vorderingen tot misgelopen thuiskopievergoeding. Andere schade dan deze heeft Thuiskopie niet gesteld. Draagplichtig voor de thuiskopievergoeding

---

is Dexxon voor zover dragers niet feitelijk zijn geëxporteerd en voorts de Vaste Groep Handelaren, voor zover zij dragers waarover geen thuiskopievergoeding is afgedragen (fictief) hebben geïmporteerd. De rechtbank merkt op dat ‘criminele organisatie’ geen civielrechtelijk begrip is. De hoofdelijke aansprakelijkheid van Van Rijswijk of ander gedaagden voor betaling van deze heffing kan niet worden onderbouwd door het gestelde feitencomplex aan te merken als een criminele organisatie, ook niet als de feiten op zich zouden vaststaan.

4.5. De rechtbank begrijpt dat Thuiskopie bedoelt dat de criminele organisatie zoals die uit het strafdossier naar voren komt kan worden aangemerkt als een ‘groep’ zoals bedoeld in artikel 6:166 BW betreffende groepsaansprakelijkheid.

4.6. Zelfs als er vanuit zou worden gegaan dat uit het strafdossier een juist beeld van de criminele organisatie als geheel en de activiteiten daarvan, naar voren komt, dan staat daarmee naar oordeel van de rechtbank nog niet vast dat Van Rijswijk een zelfde zicht op de organisatie en de activiteiten had.

4.7. Uit het dossier komt wel naar voren dat Van Rijswijk van Dexxon regelmatig de opdracht kreeg om het vervoer van producten van Dexxon te verzorgen. Dit kon omvatten vervoer van dragers en ook vervoer van dragers naar bestemmingen buiten Nederland bijvoorbeeld naar geadresseerden in België. Daarbij kwam het voor dat Van Rijswijk de nadere opdracht kreeg de producten in plaats van naar de opgegeven bestemming in België, naar een bestemming in Nederland (Beverwijk) te brengen. Dit alles is niet zeer bijzonder maar naar oordeel van de rechtbank wordt dit opmerkelijk indien Van Rijswijk voor dat feitelijk binnenlands vervoer kosten in rekening mag brengen alsof vervoer naar buitenland heeft plaats gevonden, ook indien de goederen geheel niet in België zijn geweest. Dit had Van Rijswijk te denken moeten geven en dit wordt versterkt indien hem wordt gevraagd documenten (vrachtbrieven en ritverslagen) aan te passen zodat uit die documenten iets anders blijkt dan de wekelijkheid. Dat Van Rijswijk valse documenten heeft opgemaakt en gebruikt blijkt uit het strafdossier en overgelegde kopiedocumenten en is overigens door Van Rijswijk niet deugdelijk weersproken. Van Rijswijk heeft aldus tenminste in strijd met een wettelijke norm gehandeld.

4.8. De gedragingen van Van Rijswijk in strijd met een wettelijke norm was volgens Thuiskopie een onderdeel van de gedragingen van de groep als geheel. Thuiskopie werkt echter niet uit in hoeverre Van Rijswijk daar zicht op had. Voor groepsaansprakelijkheid is immers nodig dat blijkt van bewustzijn bij de individuele deelnemers dat anderen naast hen met het zelfde bewustzijn van gemeenschappelijk optreden betrokken zijn bij gedragingen waarvan de kans op het aldus toebrengen van schade hen had behoren te weerhouden. Dit betekent dat er sprake dient te zijn van bewust gezamenlijk optreden en dat het optreden van de groep het gevaar schiep voor schade zoals die in concreto is toegebracht en de aangesprokene dat wist of behoorde te begrijpen.

4.9. Tegen die achtergrond wordt door Thuiskopie gesteld dat “zij Van Rijswijk aanspreekt omdat zij schade heeft geleden als gevolg van frauduleuze handel, waar het vervoer door Van Rijswijk een essentieel onderdeel van vormde en waarvan Van Rijswijk wist, althans behoorde te weten, dat derden daardoor benadeeld zouden worden”. Thuiskopie stelt verder: “Van Rijswijk wist wel degelijk dat de handel rondom Dexxon “niet klopte” en dat in feite aan de Afghaanse handelaren in Nederland werd geleverd (in plaats van aan de ven-

---

nootschappen in België). Van Rijswijk wist dan ook, althans behoorde te weten, dat zij met haar vervoer meewerkte aan fraude, en wel aan zogenaamde “carrouselfraude”, welke term ontwikkeld is in de belastingrechtspraak en staat voor fraude waarbij goederen om heffingen in Nederland te ontlopen op papier naar het buitenland – naar plovvennootschappen – worden geëxporteerd maar in feite aan andere partijen in Nederland worden geleverd, teneinde belasting te ontduiken”. Het kan volgens Thuiskopie niet anders zijn dan dat Van Rijswijk als professioneel internationaal wegvervoerder bekend was met deze fraudevorm en dat zij wist dat zij met haar vervoer voor Dexion een dergelijke fraude faciliteerde. In ieder geval behóorde zij dit te weten.

4.10. De rechtbank merkt op dat de stellingname van Thuiskopie is toegespitst op het specifieke nadeel dat zij heeft geleden en waarvan zij in de procedure vergoeding claimt. Thuiskopie beperkt haar vordering immers tot gedeerde thuiskopievergoedingen, die zij is misgelopen door de tekortkoming in de nakoming van verplichtingen van Dexion uit het A-contract. Het gaat er dus niet om of Van Rijswijk wist of behoorde te weten dat zij meewerkte aan een BTW-carrousel. Relevant is slechts of Van Rijswijk wist of behoorde te weten dat zij deel uitmaakte van een groep die tezamen een ‘thuiskopieheffing-carrousel’ heeft opgezet.

4.11. Van Rijswijk heeft betwist dat zij wetenschap had van die overeenkomst tussen Dexion en Van Rijswijk. De rechtbank begrijpt dat zij aldus ook betwist wetenschap te hebben van het bestaan van een “thuiskopieheffing-carrousel”, alsmede van het bestaan van een groep die een ‘carrousel’ met dat oogmerk zou hebben opgezet.

4.12. Het door Thuiskopie overgelegde materiaal is onvoldoende om de betwisting zijdens van Van Rijswijk te ontzenuwen. Dit materiaal bestaat hoofdzakelijk uit het overgelegde strafdossier. Uit het dossier blijkt niet dat Van Rijswijk of werknemers van Van Rijswijk in het kader van het fiscaal-strafrechtelijk onderzoek zijn verhoord met betrekking tot ontduiking van thuiskopieheffing. Ook is Van Rijswijk niet gevraagd of zij bekend waren met het A-contract en de Vrijstellingsverlening tussen Dexion en Thuiskopie of de strekking daarvan. Dat Van Rijswijk enige kennis had van de werkelijke bedoelingen van de Vaste Groep Handelaren, en van E en F (gedaagden 5 en 6), of van de hoedanigheid van de Belgische ‘plovvennootschappen’ blijkt niet uit het strafdossier.

4.13. Aldus is naar oordeel van de rechtbank onvoldoende onderbouwd dat voldaan is aan de voorwaarden – vergelijk hierboven 4.8 – voor het doen intreden van groepsaansprakelijkheid. Nu dit de grondslag is die Thuiskopie heeft gekozen om (ook) Van Rijswijk aansprakelijk te achten voor de door haar gedeerde thuiskopieheffingen zullen haar vorderingen in conventie worden afgewezen.

4.14. Bij die stand van zaken dienen de gelegde beslagen te worden opgeheven. Nu niet onaannemelijk is dat Van Rijswijk als gevolge van deze beslagen tenminste enige schade heeft geleden zal Thuiskopie in reconventie worden veroordeeld deze te vergoeden, een en ander op de wijze als hieronder verwoord.

4.15. Thuiskopie is in conventie en in reconventie als de in het ongelijk gestelde partij aan te merken en zal in de kosten van de procedure worden veroordeeld. Deze zijn te begroten aan de hand van het liquidatietarief en bedragen in conventie €11.360 (griffierecht

---

€4.938 en salaris advocaat €6.422 (2,0 punten × tarief €3.211)) en in reconventie de helft van het salaris advocaat.

Ten aanzien van D en E (gedaagden 5 en 6)

in conventie

4.16. Gelet op wat hierboven is overwogen en beslist ten aanzien van gedaagden sub 7 en sub 8 ziet de rechtbank onvoldoende aanleiding om wat betreft de niet verschenen gedaagden, ten aanzien van welke dit vonnis als op tegenspraak gewezen zal gelden, te beslissen dat de vorderingen niet onrechtmatig of ongegrond voorkomen.

4.17. De vorderingen zullen daarom worden afgewezen. Nu deze gedaagden geen proceskosten hebben gemaakt zal terzake niet worden beslist.

5. De beslissing

De rechtbank:

Ten aanzien van Van Rijswijk (gedaagden 7 en 8)

in conventie

5.1. wijst de vorderingen af;

5.2. veroordeelt ThuisKopie in de proceskosten, aan de zijde van Van Rijswijk tot op heden begroot op €1.360;

5.3. verklaart dit vonnis in conventie wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad;

in reconventie

5.4. veroordeelt ThuisKopie tot onmiddellijke opheffing van de nog niet door het verstrekken van de bankgarantie opgeheven beslagen en tot onmiddellijk teruggave van de bankgarantie;

5.5. veroordeelt ThuisKopie tot vergoeding van de door Van Rijswijk ten gevolge van de beslagen en het doen stellen van de bankgarantie geleden en nog te lijden schade, op te maken bij staat en te vereffenen volgens de wet;

5.6. veroordeelt ThuisKopie in de proceskosten, aan de zijde van Van Rijswijk tot op heden begroot op €3.211;

5.7. verklaart dit vonnis in reconventie tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

5.8. wijst af wat meer of anders gevorderd is.

Ten aanzien van D en E (gedaagden 5 en 6)

5.9. wijst de vorderingen af.

Dit vonnis is gewezen door mr. Chr.A.J.F.M. Hensen en in het openbaar uitgesproken op 14 maart 2012, in het bijzijn van de griffier.